

Tab. 1. Súborný počet obyvateľov v rokoch 2001 a 2019

Charakteristiky	Rok 2001	Rok 2019
Počet obyvateľov	151 (100 %)	237 (100 %)
Priemerný vek	75,1 rokov	80,5 rokov
Muži – počet	47 (31,1 %)	63 (26,6 %)
Priemerný vek mužov	76,1 rokov	78,9 rokov
Ženy – počet	104 (68,9 %)	174 (73,4 %)
Priemerný vek žien	74,7 rokov	81 rokov
Počet obyvateľov vo veku ≤ 74 rokov	72 (47,7 %)	46 (19,4 %)
Počet obyvateľov vo veku ≥ 75 rokov	79 (52,3 %)	191 (80,6 %)

Tab. 3. Charakteristiky farmakoterapie v rokoch 2001 a 2019

Charakteristiky	2001 (n = 151)	2019 (n = 237)	X ²	p
Užívanie 0 – 4 liekov	45 (29,8 %)	30 (12,7 %)	17,38	0,00003
Užívanie 5 – 9 liekov	92 (60,9 %)	104 (16,5 %)	81,56	0,00106
Užívanie 5 a viac liekov	106 (70,2 %)	207 (87,3 %)	17,38	0,00003
Užívanie 10 a viac liekov	14 (9,3 %)	103 (43,5 %)	51,19	0,00001
Neužívali žiadne lieky	4 (2,6 %)	3 (1,3 %)		
Interval liekov	0 – 14	0 – 19		

X² – chí kvadrátový test; p – hladina významnosti**Tab. 2.** Priemerný počet pravidelne užívaných liekov v rokoch 2001 a 2019

Charakteristiky	2001 (n = 151)		2019 (n = 237)		t-test	p
	Ø počet liekov	S _D	Ø počet liekov	S _D		
Obyvatelia spolu	5,90	2,75	8,86	3,69	8,45	p < 0,001
muži	5,45	2,41	7,81	4,10	3,51	p < 0,001
ženy	6,11	2,88	9,24	3,47	7,74	p < 0,001
vek ≤ 74 rokov	5,47	2,93	6,87	4,48	2,04	p = 0,021
vek ≥ 75 rokov	6,29	2,53	9,34	3,31	7,32	p < 0,001

S_D – smerodajná odchýlka; t-test – Studentov test; p – hladina významnosti**Tab. 4.** Porovnanie polyfarmácie v rokoch 2001 a 2019 podľa veku a pohlavia

Užívanie 5 a viac liekov	2001	2019	X ²	p
vek ≤ 74 rokov	45 (62,5 %)	29 (63 %)	0,003	n. s.
vek ≥ 75 rokov	61 (77,2 %)	178 (93,2 %)	14,03	0,00018
muži	32 (68,1 %)	50 (79,4 %)	1,805	n. s.
ženy	74 (71,2 %)	157 (90,2 %)	16,86	0,00004
Užívanie 10 a viac liekov	2001	2019	X ²	p
vek ≤ 74 rokov	7 (9,7 %)	14 (30,4 %)	8,23	0,0041
vek ≥ 75 rokov	7 (8,9 %)	89 (46,6 %)	34,73	0,00001
muži	1 (2,1 %)	20 (31,7 %)	x	x
ženy	13 (12,5 %)	83 (47,7 %)	35,67	0,00001

X² – chí kvadrátový test; p – hladina významnosti; n. s. – nesignifikantné; x – test sa nedá vyhodnotiť

s excesívnou polyfarmáciou (užívanie 10+ liekov) vzrástol 4,6 násobne (z 9,3 % na 43,5 %). Počet seniorov, ktorí neužívali ani jeden liek sa znížil len nepatrne (z 2,6 % na 1,3 %) (Tab. 3).

Vyhodnotili sme polyfarmáciu a excesívnu polyfarmáciu v závislosti od veku a pohlavia. Štatistickú významnosť pri polyfarmácii sme zistili u v kategóriách 75+ ročných seniorov a u žien, pri excesívnej polyfarmácii prišlo k jej signifikantnému zvýšeniu v oboch vekových kategóriách a u žien (Tab. 4).

Podľa ATC (Anatomicko-terapeuticko-chemickej) klasifikácie seni-ori najčastejšie užívali lieky zo skupín A, B, C a N. Vo všetkých týchto skupinách sme v priebehu 18 rokov zistili zvýšenie počtu obyvateľov, ktorí pravidelne užívali aspoň jeden liek z týchto liekových skupín. Najviac obyvateľov užívalo v oboch rokoch aspoň jeden liek zo skupiny kardiovaskulárnych liečiv (C 01 – C10) – Tab. 5.

Tab. 5. Skupiny najčastejšie užívaných liekov podľa ATC klasifikácie

Niektoré skupiny liekov	ATC klasifikácia	2001 (n = 151)	2019 (n = 237)	X ²	p
		užívajú aspoň jeden liek	užívajú aspoň jeden liek		
Trávaci systém a metabolizmus	A01 – A16	38 (25,2 %)	83 (35 %)	4,17	< 0,05
Krv a krvotvorné orgány	B01 – B06	83 (55 %)	152 (64,1 %)	3,25	n. s.
Kardiovaskulárny aparát	C01 – C10	134 (88,7 %)	220 (92,8 %)	1,93	n. s.
Muskuloskeletálny systém	M01 – M09	23 (15,2 %)	64 (27 %)	7,34	< 0,01
Nervový systém	N01 – N07	62 (41,1 %)	156 (65,8 %)	22,97	< 0,00001

X² – chí kvadrátový test, p – hladina významnosti, n. s. – nesignifikantné